

12. PŘÍLOHY

12.1 Klíč k určování kosti pánevní britských myšovitých a hrabošovitých (Brown, Twigg, 1969 a Dungel, Gaisler, 2002)

1. Kost stydká je široká a pásovitá, spona stydká je dlouhá a zakřivená, otvor ucpaný je tvarem oválný a pravidelný, jeho dorzální okraj u kost sedací je mírně zakřivený a téměř nepřesahuje ventrální okraj acetabula.....*Muridae*

Kost stydká je úzká, pásovitá a okrouhlá v křížové oblasti, spona stydká je krátká a vidlicovitá, otvor ucpaný je vysoký, jeho dorzoventrální osa delší než u *Muridae* a jeho okraj u kosti sedací je silně zakřiven s výběžkem dosahujícím úrovně osy kosti sedací*Arvicolidae*

2. Ramena sedací kosti svírají téměř pravý úhel, mezi kostí kyčelní a sedací je zúženina.....3
Úhel sedací kosti není dokonale pravoúhlý.....4
3. Celková délka pánve je přes 35 mm, dorzální okraj je dvojitý, zakřivený a vyčnívající.....*Rattus*
Délka pánve je menší, okolo 16-20 mm, dorzální dvojitý okraj je rovný.....*Apodemus*
4. Celková délka pánve je okolo 16 – 20 mm, kost stydká je výrazně široká.....*Mus*
Celková délka pánve je okolo 10 – 12 mm, otvor ucpaný je ve tvaru téměř trojúhelníkovitým.....*Micromys*
5. Otvor ucpaný je polokruhový, jeho okraj na straně kosti stydké je více méně rovný.....6
Otvor ucpaný je oválný nebo nepravidelný, jeho okraj na straně kosti stydké je vlnitý.....7

6. *Fossa pectinea* malá, okraj otvoru ucpaného na kosti stydké chybí, otvor ucpaný je perfektně polokruhový, celková velikost 16 – 18 mm.....*Clethrionomys glareolus*

Fossa pectinea velká s výraznou vyvýšeninou, okraj otvoru ucpaného může být, ale okraj ucpaného otvoru z kosti stydké je skoro rovný, celková velikost okolo 20 mm.....*Clethrionomys glareolus skomerensis*

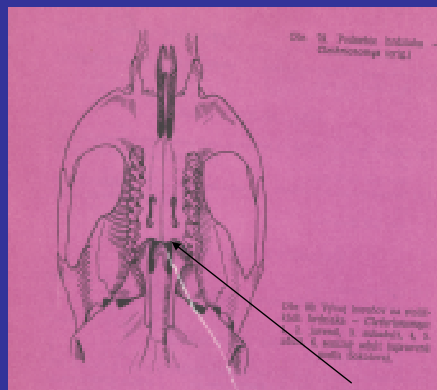
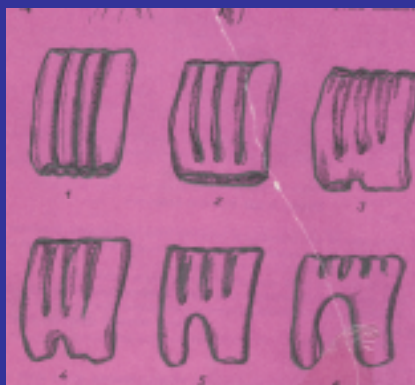
7. Celková délka pánve až do 43 mm, ucpaný otvor je nesouměrně oválný, velká a mělká fossa pectinea s dobře vyvinutou vyvýšeninou na kosti kyčelní.....*Arvicola*

Celková délka pánve menší než u předchozího bodu, okraj ucpaného otvoru je zbytnělý, fossa pectinea je malá, ucpaný otvor je nepravidelný.....8

8. Celková délka pánve okolo 20 mm*Microtus*

12.2 Prezentace pro laboratorní cvičení (Řezníček, nepubl.)

norník rudý ; vpravo zakončení tvrdého patra na úrovni M³, u hrabošů je tvrdé patro kratší

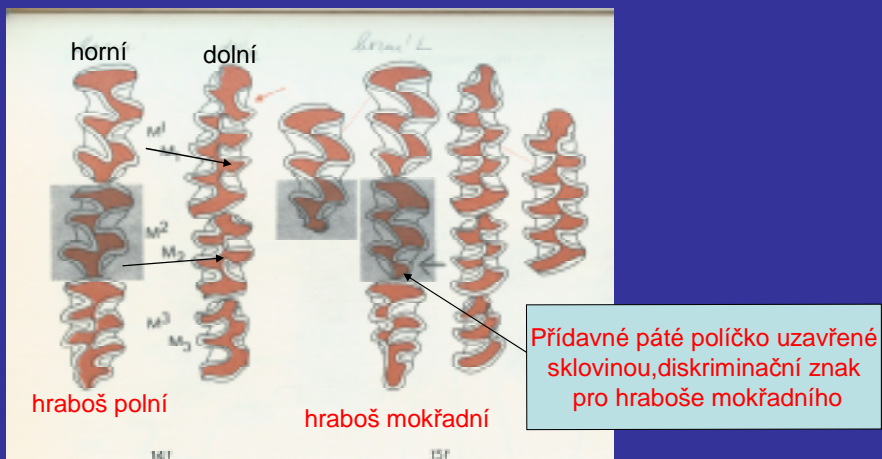
kostěné patro norníka zasahuje až na úroveň středu M³, zakončeno menšími oblouky, oblá kresba třecích ploch

Hraboš polní - horní a dolní čelist, třecí plochy zubů hrabošovitých jsou v jedné rovině, viz spodní čelist vpravo; v horní i spodní čelisti jsou 3 stoličky

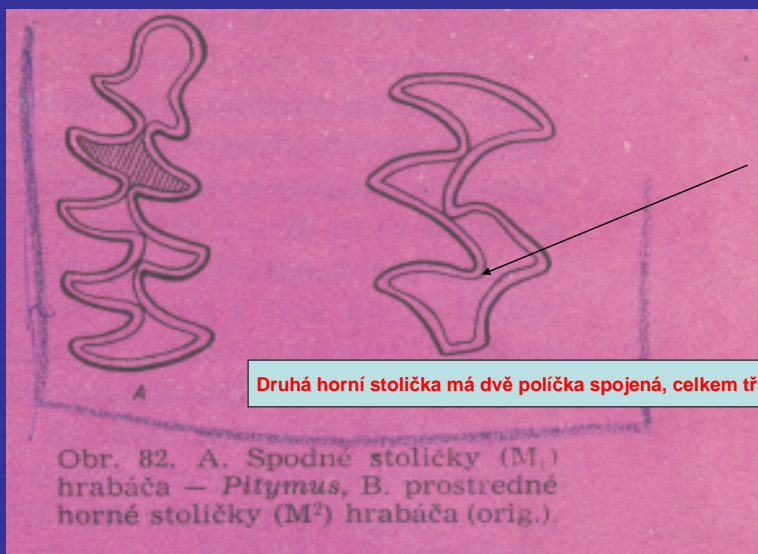

Tvary stoliček hraboše polního vlevo. Znázorněné řady zubů 14f znamenají – levá horní a dolní čelist se 3 stoličkami (M1-M3)

U hraboše mokřadního 15f jsou obdobně znázorněny řady horních zubů vlevo a dolních zubů vpravo. Rozlišující znak hraboše mokřadního od polního je malé přídavné (5.) políčko tvořené sklovinou na horním M2.

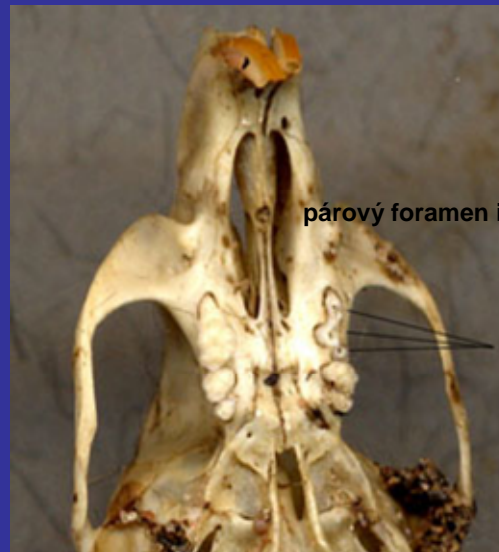
hrabošík podzemní (*Pitymys subterraneus*)

Zuby myši domácí, typické pro všežravce

Myš domácí a její 3 kořeny u první stoličky M1; na rozdíl od myšic, kde jsou kořeny 4; párový řezákový otvor (foramen incisivum) u myši zasahuje až mezi první stoličky (M1), u myšic zasahuje pouze před první stoličky (M1)

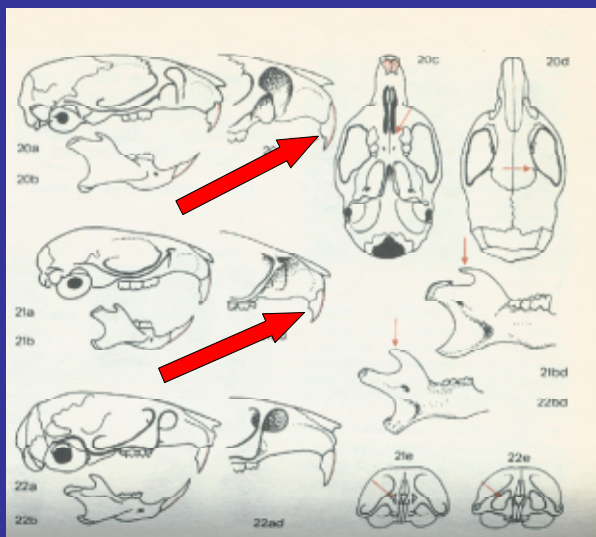
párový foramen incisivum

první horní stolička M 1

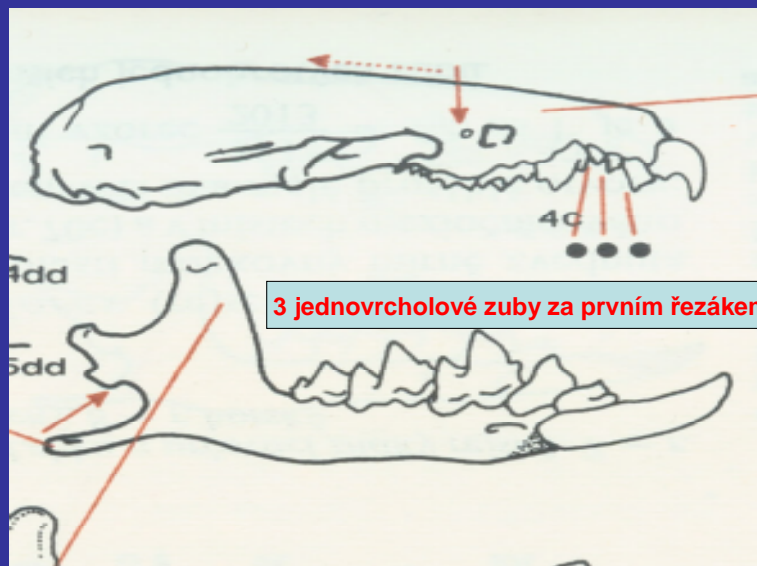
Lebka myšice, bazální pohled na lebku, párový
foramen incisivum nedosahuje mezi první stoličky (M1),
M1 má 4 kořeny, myš pouze 3

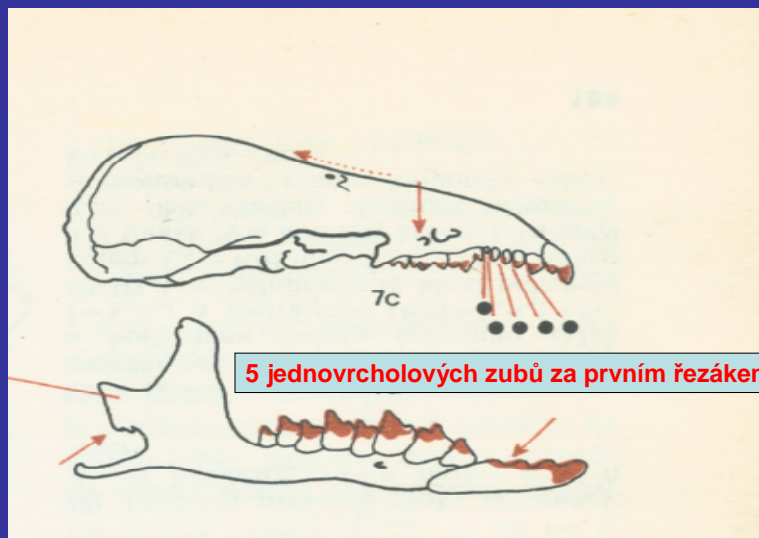
Určování myši domácí a myšice. Hlavním orientačním znakem je zářez na řezácích myši při bočním pohledu na lebku (kromě toho jsou dva určovací znaky uvedené na předchozím snímku)

Určování bělozubky bělobřiché, bělozubky tmavé
a bělozubky šedé. Zubní vzorec: $3113/2013=28$.
Špičky zubů bez pigmentace.

Určovací znaky rejsků. Zubní vzorec: $3133/2013=32$ Určovacím znakem
rejsků a rejsců je pigmentace špiček zubů. Tato pigmentace chybí u
bělozubek

Určovací znaky rejsce (*Neomys sp.*)
Zubní vzorec 3123/2013=30

